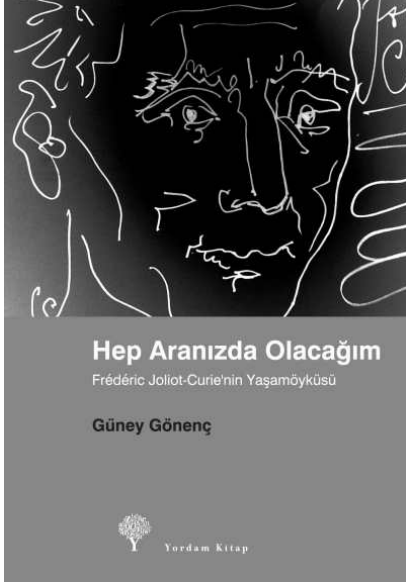

Güney Gönenç'in Kitabı "Hep Aranızda Olacağım"

Genişletilmiş Üçüncü Basımda

Odamıza İstanbul Şubesi kurucu Yönetim Kurulu Üyesi, Genel Merkez yönetim kurulu üyesi, 12 Mart'ın netameli günlerinde yayın kurulu başkanı ve Elektrik Mühendisliği dergisi yazı işleri müdürü olarak çok emeği geçmiş olan Güney Gönenç Hocamızın "Hep Aranızda Olacağım -Frederic Joliot-Curie'nin Yaşamöyküsü" adlı kitabının yeni ve genişletilmiş baskısı geçen ay yayımlandı¹.

Güney Hoca'nın bu kitapta yaşamöyküsünü sergilediği Frederic Joliot-Curie, onun anlatımıyla, "yüzyılımızın en büyük fizikçilerinden biridir, nötron ve pozitronun bulunmasında önemli katkıları olmuş, yapay radyoaktifliği ve zincirleme tepkileşimi bularak, eşi Irene'le birlikte, adını bilim tarihinin altın sayfalarına yazmıştır." Irene, bilim tarihinin yine unutulmaz adlarından Pierre ve Marie Curie'nin kızlarıdır. (Piyezoelektrik olayı da bulan, o nedenle bilim tarihinde bizler için ayrı bir yeri olan)

Pierre Curie ile Marie Curie 1903 Nobel Fizik Ödülü'nü almışlardır. Marie Curie, 1911 Nobel Kimya Ödülü'nü de kazanmıştır. Öyküsü anlatılan Frederic Joliot, Marie Curie'nin asistanıdır. Marie Curie'nin aynı zamanda asistanı da olan kızı Irene Curie'yle tanışıp yaşamlarını birleştirmeleri; daha sonra, Irene'le birlikte, bilim dünyasında Joliot-Curie'ler olarak tanınmalarını ve 1935 Nobel Kimya Ödülü'nü almalarını sağlayan ortak araştırmaları bu asistanlık süreciyle başlar. Güney Hoca, kitabında, Frederic Joliot-Curie'nin parlak bilim yaşamını anlatırken, onun buluşlarını açıklayabilmek amacıyla, atom yapısı, elektron, proton ve nötron ile radyoaktiflik, yapay radyoaktiflik, çekirdek bölünmesi ve atom enerjisi konularında temel bilgileri de verir.

Kitapta anlatılan, yalnızca Frederic Joliot-Curie'nin bilim yaşamı değildir. Onu hepimizin gözünde, örnek bir bilim adamı, "yüce bir insan" yapan, yaşamını bilime olduğu kadar, bilimin insanlık yararına kullanılmasına, özgürlüğe, yurduna ve barışa da adanmış olmasındadır. Güney Hoca, o heyecan verici, sıcak üslubuyla Frederic Joliot-Curie'nin toplumsal mücadelesini, barış mücadelesini de bize anlatır². En iyisi sözü Hoca'ya bırakmak: "... Joliot-Curie Nazi işgalinin acı dolu günlerini yaşamış, Nazilere karşı (Fransız) Direniş

hareketine yalnızca katılmakla kalmamış, direniş örgütü Ulusal Cephe'nin genel başkanlığını, bu tehlikeli, sorumluluk isteyen, ama onurlu görevi son Nazi ülkeden temizleninceye kadar yığıtçe sürdürmüştür. Onu, savaş sonrasında yaşamış, yıkılmış Fransa'sında nükleer enerji alanında kaybedilen değerli yılları aşma yolundaki insanüstü çabanın içinde görürüz. Ne var ki onun bu çabaları, bu kez de, soğuk savaşın dalgalarıyla karşı karşıya kalacaktır..." Mc Carthy'cilik histerisi Avrupa'ya eriştiğinde, Fransız Komünist Partisi'nin direniş günlerinden beri üyesi olan Joliot, bu kimliğinden dolayı Atom Enerjisi Komisyonu başkanlığından uzaklaştırılacak; Irene'in komisyon başkan yardımcılığı görevine de son verilecektir...

Joliot-Curie soğuk savaş yıllarının adı belleklerden silinmeyecek bir barış savaşçısıdır. Dünya Barış Hareketi'nin kuruluşuna öncülük etmiş, Dünya Barış Konseyi'nin genel başkanlığını, ölümüne kadar, dokuz yıl yürütmüştür. Barış Hareketi'nin kuruluş ve gelişme yılları, Joliot-Curie'nin yaşamıyla iç içedir... Soğuk savaşın doruk yıllarında, 1950'de, ilk imzayı Dünya Barış Konseyi Başkanı olarak kendisinin attığı ve tarihe "Stockholm Barış Çağrısı" olarak geçen barış bildirisini 500 milyonun üstünde insan, yani dünya ergen nüfusunun yarısı imzalamıştır. Bu bildiriye ilişkin çağrı

mektupları ve haber bültenleri hakkında Menderes hükümetinin 18 Eylül 1950 gün ve 3/11836 sayılı kararının başlığı aynen şöyledir: "Dünya Barış Taraftarları Komitesi Başkanı F. Joliot- Curie imzasıyla memleketimize gönderilmiş olan mektup şeklindeki matbu eserlerin yurda sokulmasının yasaklanması".

Bu kitabın ilk baskısı, bundan 25 yıl önce, 1983'te, ülkenin çok koyu karanlık içinde olduğu bir dönemde Bilim ve Sanat dergisi yayınlarından çıkmıştı. O dönemde Barış Derneği'nin başkanı ile yönetim kurulu üyelerinin tümü tutukluydular... Burada

sözü kitabın bu yeni baskısının önsözüne bırakalım: "Onlardan biri (Barış Derneği'nin tutuklu yöneticilerden), bu kitabın yazılmasında önemli katkısı olan sevgili kardeşim (ODTÜ Elektrik Müh. Bölümü öğretim üyesi) Haluk Tosun, bir tutukevinden öbürüne 'sevk' konumundaymış, şöyle anlatıyor durumu: "Ellerim arkadan kelepçeli, beton zeminde oturmuş, sol yanımda yorganım, torbam, sevk cemesinin gelmesini bekliyorum... Bir er gelen postayı karşı duvarın dibine yığıdı. Rastlantı olacak, en üstte senden gelen kitap paketi... Adım gibi eminim, içinde Hep Aranızda Olacağı

var. Uzanıp almam olanaksız... İyi yüzlü bir er nişanladım, kardeş şu üstteki paketi hele bir aç, içindekini getir, bana göster, dedim..."

1980'li yılların karanlığında, içerdeki Barış'çılar için de, dışardaki barışseverler için de bu kitap, Frederic Joliot-Curie'nin yaşam öyküsünden öte, bir büyük barış savaşıncısının, yıllar önceki günlerden gönderdiği bir dayanışma mesajıydı... Aynı mesaj günümüzde de anlamını ve geçerliğini koruyor: "Bencileyin düşünenler izimden yürüyeceklerse eğer, ben hep aranızda olacağım. O zaman ölüm nedir ki!"

(1) Üçüncü basım, Yordam Kitap, İstanbul, 2008, 238 sayfa.

(2) Aykut Göker, "Hep Aranızda Olacağım," Cumhuriyet Bilim Teknoloji, 27.6.2008, s. 6.

yitirdiklerimiz...

ODAMIZ 7256 SİCİL NUMARALI ÜYESİ Ö. HALUK BOZKURT'U KAYBETTİK

EMO Ankara Şubesi 7256 Sicil numaralı üyemiz Haluk Bozkurt 29 Eylül 2008 tarihinde geçirdiği kalp krizi sonucu hayatını kaybetti. 1953 yılında Gaziantep'te doğan Haluk Bozkurt 1977 yılında Ankara Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi'nden mezun oldu. Yurtiçi ve yurtdışında çeşitli firmalarda çalışan Bozkurt, 1990 yılından bu yana Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü'nde İşletme ve Yatırım Mühendisi olarak görev yapmaktaydı. Bozkurt'un ailesine, sevenlerine ve tüm mühendislik camiasına başsağlığı dileriz.

ODAMIZ 4346 SİCİL NUMARALI ÜYESİ ADNAN AĞICI'YI KAYBETTİK

EMO Ankara Şubesi 4346 Sicil numaralı üyemiz Adnan Ağıcı 17 Ekim 2008 tarihinde hayatını kaybetmiştir. 1948 Çorum doğumlu olan Adnan Ağıcı, Yıldız Teknik Üniversitesi Elektrik Mühendisliği Bölümü'nden 1973 yılında mezun oldu. Çeşitli kamu ve özel kuruluşlarda Mühendislik hizmeti vermiş olan üyemiz Ağıcı evli ve bir çocuk basıydı. Ağıcı'nın geride bıraktığı ailesine, sevenlerine ve tüm mühendislik camiasına başsağlığı dileriz.

ACI KAYBIMIZ; ŞUBEMİZ KURUCU ÜYELERİNDEN ALİ İHSAN ALPASLAN'I KAYBETTİK

EMO Ankara Şubesi Kurucu Üyelerinden, 5812 sicil numaralı Ali İhsan Alpaslan 30 Ekim 2008 tarihinde vefat etti. 1947 Malatya doğumlu olan A. İhsan Alpaslan, 1976 yılında ODTÜ Mühendislik Fakültesi Elektrik Mühendisliği Bölümü'nden mezun oldu. EMO'nun değişik organlarında ve komisyonlarında uzun süre görev alan, dürüst ilkeli ve özverili çalışmaları ile tanınan Ali İhsan Alpaslan'ın ailesine, sevenlerine, tüm mühendislik camiasına başsağlığı dileriz.

- Geçtiğimiz sayılarımızda iletişim bilgisi olmayan üyelerimizin listesi yayınlanmıştı. Bu liste doğrultusunda bize ulaşan bazı üyelerimiz, üzülenek aşağıda adı geçen üyelerimizin vefatlarını bildirmişlerdir. Tüm yitirdiğimiz üyelerimizin ailesine, sevenlerine ve mühendislik camiasına başsağlığı dileriz.

5976 Ali USTA, 7708 Ender Çekiç